Foreningen af Officerer uden for aktiv Tjeneste

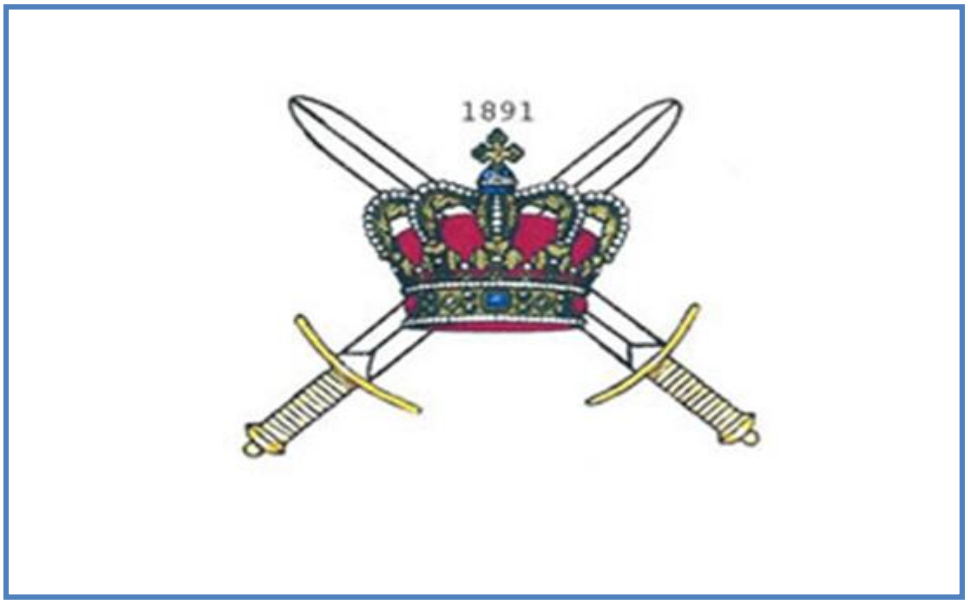

M E D D E L E L S E R

Nr. 223 JANUAR-FEBRUAR 2019

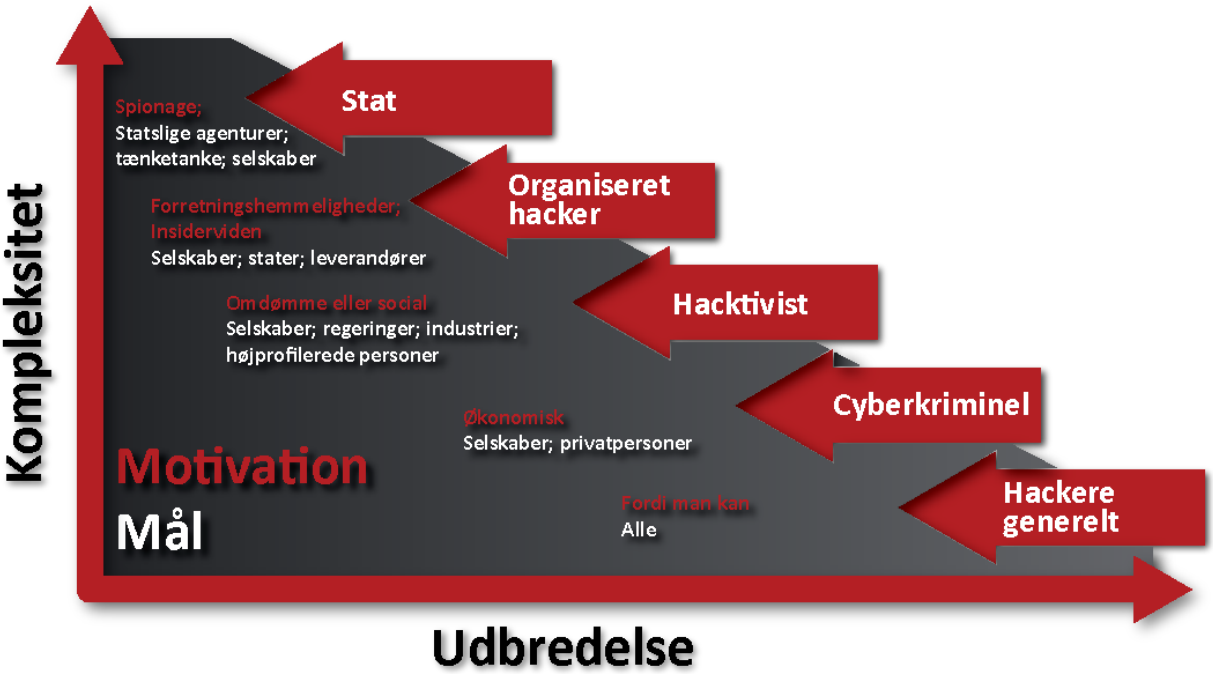

CYBER-WARFARE

Illustration til foredrag i Københavns Kreds

INDHOLD

EMNE	SIDE
Landsledelse og andre kontaktpersoner – praktiske oplysninger om MEDDELELSER	2
Landsformandens jule- og nytårshilsen	3
Om MEDDELELSER	3
Meddelelser fra kredsene:	
Københavns Kreds	4
Midt- og Vestsjællands Kreds	18
Fyns Kreds	20
Sydjyske Kreds	24
Nordjyske Kreds	24
Oversigtskalender	32

FORMANDSKAB

Landsformand:
Generalmajor Jens Erik Frandsen
Dronningens Tværgade 42, 6.th.
1302 København K.
2124 9884
rytfra@hotmail.com

Næstformand:
Fmd. for Københavns Kreds
Oberst Erling B. Flebbe
Amagerfælledvej 30, st. th.
2300 København S.
2078 2624
foreningen.fouat@gmail.com

Forretningsfører:
Orlogskaptajn
Erik Dreyer-Andersen
Sydkæret 7
3450 Allerød
2078 0331 dreyer-andersen@webspeed.dk

KONTAKTPERSONER

Skydeudvalgsformand:
Kaptajn Per Kristian Madsen
Bøgevangen 30
3540 Lynge.
4043 2361
riemads@privat.dk

Redaktion:
Kaptajn Bjarne Skov Jensen
Birkedalen 11
2670 Greve
4390 8528 4030 8528
skov-jensen@mail.dk

Webredaktør:
Major Jørgen H. Nielsen
jorgenhnielsen@gmail.com

Hjemmeside:
https://wp.fouat.dk/

FOUAT:
CVR-nummer: 36681837

MEDDELELSER

Formål: At formidle oplysninger til medlemmerne om kredsenes aktiviteter samt - når pladsen tillader det - at optage indlæg fra medlemmerne.
Tid: MEDDELELSER udgives medio februar, april, juni, august, oktober og december.
Bidrag: Bidrag optages på bidragsyderens ansvar. Eftertryk er kun tilladt med Formandskabets, henholdsvis pågældende kredsformands tilladelse. Input til bladet sendes i Word-format pr. e-mail til redaktionen. Ønskes indlæg illustreret med billeder, bedes oplysning medsendt om, hvem ophavsretten tilhører. **Registrering**: ISSN 2445-5091.

Tryk: FOUAT v/Bjarne Skov Jensen, Birkedalen 11, 2670 Greve.

LANDSFORMANDENS JULE- OG NYTÅRSHILSEN

Så er det igen ved at være jul og snart skiftet til det nye år.
Jeg vil gerne benytte denne lejlighed til at takke alle vore valgte tillidsrepræsentanter i de respektive kredsbestyrelser og Landsledelsen for det store arbejde, de i løbet af kalenderåret har gennemført for at leve op til vores forenings formål om at samle og fremme kammeratlige forhold for vore medlemmer samt vedligeholde og udbygge kendskabet til Forsvaret.

Jeg er glad for og også ikke så lidt stolt over, at der er så mange, der påtager sig disse vigtige funktioner for vores forening og da ikke mindst for vore muligheder for fortsat at mødes i kammeratligt samvær.

Også tak til alle I medlemmer for at støtte op om de respektive aktiviteter.

På Repræsentantskabsmødet i foråret 2017 i Odense besluttede vi, at vi ville arbejde hen imod at ensrette vore oplysninger om foreningens medlemmer. Dette arbejde blev lagt ud til kredsene. Vi mangler stadig, at en del medlemmer får afgivet oplysninger til vort medlemskartotek. Jeg har aftalt med vores forretningsfører, Erik Dreyer-Andersen, at han ved årsskiftet til de enkelte kredse udsender en oversigt over kredsens medlemmer indeholdende de indtil nu kendte oplysninger.

Jeg beder kredsene om derefter at foranledige, at de manglende *obligatoriske oplysninger* indrapporteres - og naturligvis også meget gerne de frivillige oplysninger. Det er mit ønske, at vi har løst denne opgave inden 1. marts 2019.

Jeg vil slutte med at ønske jer alle med samt jeres familier en glædelig jul og et godt nytår.

Med venlig hilsen
Jens Frandsen
Landsformand

MEDDELELSER – Sidste trykte udgave

Som bekendt blev det på repræsentantskabsmødet i april i år besluttet pr. 1. januar 2019 at ophøre med at udgive MEDDELELSER i en trykt udgave. Nærværende nummer er derfor det sidste, der trykkes. Publikationen findes som hidtil på FOUAT's hjemmeside, https://wp.fouat.dk/.

Skulle der være medlemmer, der måtte ønske at få den elektroniske udgave af MEDDELELSER sendt direkte til deres mailadresse, er redaktøren indstillet på at foranledige dette mod at modtage adressen.

Redaktøren

KØBENHAVNS KREDS

Formand: Oberst Erling B. Flebbe, Amagerfælledvej 30, st. th., 2300 København S.
2078 2624 - foreningen.fouat@gmail.com – Tilmelding: tilmelding.fouat.kbh.kreds@gmail.com
Forretningsfører: Premierløjtnant Per Brix-Knudsen, Eskemosegårds Allé 42, 3460 Birkerød.
4976 1217 - : brix.knudsen@mail.dk
Kasserer: Oberstløjtnant Keld Meier Olsen, Valhøjs Allé 47, 1. th., 2610 Rødovre.
3641 1021 - : keld.olsen@youmail.dk – Bank: Reg.nr. 1551 Konto nr. 1127 7322.
Skydeudvalgsformand: Per K. Madsen, 4043 2361- riemads@privat.dk

Kontingent 2019

Kontingentet for 2019 er fastsat uændret til **kr. 150.** Kontingentet bedes indbetalt inden udgangen af januar 2019 på kredsens bankkonto **Reg.nr. 1551 konto nr. 1127 7322.**

Keld Meier Olsen
Kasserer

Dødsfald

Kredsen har modtaget underretning om at

stabslæge Arne Schou-Jensen R[1]

*3. marts 1950 - ✞ 6. oktober 2018

er afgået ved døden.

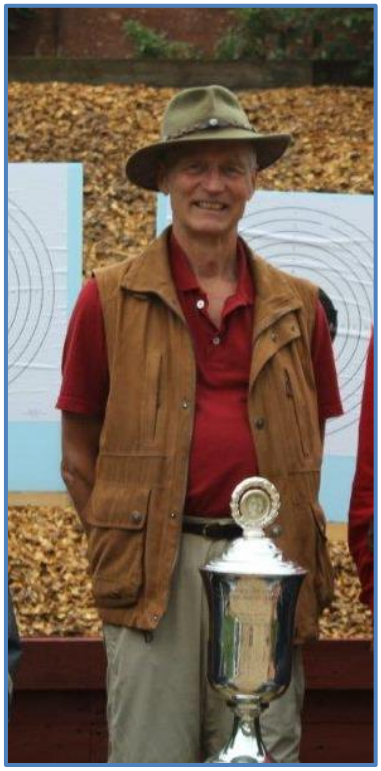

Det var en sørgelig meddelelse, der indløb tidligt på ugen først i oktober. Den der oplyste, at *stabslæge Arne Schou-Jensen* ikke længere er blandt os. Især for kredsens skytter var det sørgmodigt at vide, at den sprudlende fortæller og glade skytte Arne Schou-Jensen ikke toner frem til fremtidens skydninger. Han blev født i Gentofte og efter afslutningen af lægestudiet i 1977 samt efter at have haft ansættelser på forskellige sygehuse blev han i 1988 overlæge ved Aalborg Kaserner. I årene, der fulgte, har han været overlæge ved Den Kongelige Livgarde og i 2004 ved NATO's Multinationale Hovedkvarter i Sczcecin. I 2008 blev han stabslæge ved Forsvarets Sundhedstjeneste med funktion som kommandolæge ved Hjemmeværnskommandoen. I løbet af sin militære karriere har han deltaget i missioner på Cypern, i Kroatien, Bosnien, Kosovo ligesom han har været tjenstgørende ved

NATO's hovedkvarter i Kabul i Afghanistan. Arne var meget glad for skydedagene, hvor han stedse – ud over det primære, nemlig skydningerne – havde nogle gode fortællinger og anekdoter om oplevelser, han havde haft på sine forskellige tjenestesteder i Forsvaret og ude omkring i verden. Han vil blive savnet.

Æret være Arne Schou-Jensens minde.

Foredragssæson 2019-I

Foredrag afholdes tentativt på de annoncerede datoer kl. 19:00. Stedet for foredraget er i Gamle Varmecentral på Kastellet. Der vil være et efterfølgende traktement i Hestestalden til en kuvertpris á kr. 150. **Tilmelding** bedes venligst foretaget på de fremlagte tilmeldingslister eller til formanden i god tid og senest **tirsdagen ugen forud kl. 12:00**. Garderoben forefindes ved hovedindgangen til Hestestalden henholdsvis på 2. etage.

Det bemærkes, at alle yderdøre til Kastellets bygninger er aflåste efter normal arbejdstids ophør, hvorfor medlemmerne – for at få adgang til Nordre Magasin – skal ringe på ved porten på den til formålet opstillede dørklokke.

Københavnskredsen er tildelt lokaler til brug for foredragsaftenerne på følgende datoer i vinter/foråret 2019: Torsdagene den 10. og 24. januar samt torsdagene den 14. februar og 14. marts.

Kredsens medlemmer kan glæde sig til **torsdag den 10. januar 2019**, for da får vi Danmarks første forsvarsattaché i Kina på podiet. Det drejer sig *om* ***brigadegeneral Carsten Rasmussen***, der blev ansat som forsvarsattaché ved den danske ambassade i Beijing i 2014. Omkring årsskiftet 2018/2019 er han hjemme i landet i anden anledning og har lovet at komme og fortælle om sine oplevelser som attaché fra Riget i Midten. Han dækker i princippet hele Kina, der i udstrækning er en lille anelse mindre end Europa. Carsten Rasmussen har blandt andet en fortid som forsvarsattaché ved den danske ambassade i Warszawa.

Torsdag den 24. januar vil ***Ann-Christina Salquist*** holde foredrag om et forholdsvis nyt projekt under Folk & Sikkerhed. Det hedder "Udsendt af Danmark," og det danner rammen om de personlige fortællinger, der findes fra Danmarks udsendte siden 1948. Formålet er at skabe et bredere og mere nuanceret billede af alle de, der har været udsendt for at deltage i krigshandlinger, kriser og katastrofeområder for den danske stat. Ann-Christina har en fortid som kommunikationschef i Industriens Fond og var før kaptajn i Flyvevåbnet. Hun er fortsat kaptajn af reserven.

Bestyrelsesmøde

København**s** Kreds' bestyrelse holder møde onsdag den 23. januar 2018. Hvis du som medlem sidder inde med emner, du mener bør være bestyrelsen bekendt, eller som bør behandles, bedes du tale med en i bestyrelsen eller sende en e-mail med dit besyv til formanden eller et bestyrelsesmedlem ikke senere end torsdag den 17. januar 2018 ved kontortids ophør.

Generalforsamling

Torsdag den 21. februar 2019 kl. 19:00 afholdes generalforsamling i overensstemmelse med FOUAT's vedtægter, som findes på foreningens hjemmeside www.wp.fouat.dk. Kig under fanebladet "Foreningen."

På valg til København**s** Kreds' bestyrelse i 2019 er:

Erling B. Flebbe, formand,
Keld Meier Olsen, kasserer,
Ingrid Daege, bestyrelsesmedlem,
Jørgen Dam, skydeleder,
Bo Madsen, bestyrelsesmedlem, og
Henrik Agersted, bestyrelsesmedlem.

Fælles for ovennævnte er, at de alle har erklæret sig villige til genvalg.

Bemærk også, at hvis man mener at sidde inde med emner, som bør løftes til behandling på Repræsentantskabsmødet i april, vil det være en fordel at få det lagt op via kredsens generalforsamling.

Generalforsamlingen følges op med hyggeligt samvær til en kuvertpris á kr. 150. Aftenens forløb er ganske uformel. Diverse indslag fra medlemmerne er velkomne, idet dog formanden bedes adviseret herom ikke senere end tirsdag den 12. februar 2018. Samme dato er i øvrigt sidste frist for tilmelding til generalforsamlingen.

Torsdag den 25. oktober 2018 holdt **korrespondent Hristina Vassileva** et foredrag med titlen **"Russisk strategi i det nordiske område – et bulgarsk syn på forholdene"**.

Hristina Vassileva

Hristina Vassileva, der er født og opvokset i Bulgarien, er herboende og dansk gift. Hun støtter den opfattelse, at danskerne er alt for russerforskrækkede. Det synspunkt underbyggede hun ved at citere en række meningsdannere i Bulgarien, som har tilkendegivet, hvordan man dér opfatter en række relevante og aktuelle emner, som har med den bulgarske opfattelse af Rusland at gøre.

Emnerne, Hristina valgte at tage under behandling var:

Annekteringen af Krim-halvøen,

Rusland efter den kolde krig,

Putin og russerne,
Konfrontationen mellem Vesten og Rusland,
Forholdet EU-Rusland,
NATO's forhold til Rusland,
Faren for krig og
Et blik ind i fremtiden.

De meningsdannere, som Hristina havde valgt at citere var:

Andrey Raichev, der er sociolog, kommentator og en af indehaverne af Gallup International i Bulgarien,

Boyan Chukov, ekspert i anti-terrorisme, tidl. officer, Bulgarsk udenrigs efterretningstjeneste,

Ognyan Minchev, PhD i statsvidenskab og Direktør af IRIS (Institute for Regional and International Studies) i Sofia,

Simeon Nikolov, tidl. viceforsvarsminister og

Solomon Passy, tidl. Udenrigsminister.

Hristina sagde i indledningen, at Bulgarien for ikke ret længe siden havde fejret 140-årsdagen for Bulgariens befrielse fra det osmanniske herredømme, (befrielsen var en direkte følge af den russisk-tyrkiske krig i 1877-78). I den forbindelse havde den bulgarske præsident Rumen Radev, og efterfølgende den bulgarske premierminister Boyko Borisov, været på besøg i Rusland (efter 9 år pause i de statslige besøg mellem de to lande), hvor Putin havde kritiseret Bulgarien for sin tidligere tilbagetrækning fra en række energiprojekter med Rusland. Fra bulgarsk side blev præsident Putin inviteret til at deltage i den kommende officielle festligholdelse i Bulgarien, men han sendte den russiske patriark Kirill. Kirill skabte uro blandt både de pro-russiske og anti-russiske bulgarere, fordi han under en pressekonference før sin tilbagerejse havde kaldt Bulgarien utaknemmelig. Der var sket det, at man fra officiel bulgarsk side havde givet udtryk for, at såvel Polen, Litauen som Finland havde spillet en rolle i befrielsen af Bulgarien, men Kirill mente, at bulgarerne altid burde huske, at det var Rusland og **kun** Rusland, som havde befriet dem.

Hristina nævnte, at Bulgarien er medlem af såvel NATO som Den europæiske Union (EU). Medlemskaberne var – i lighed med de øvrige tidligere Warszawapagtlande og de baltiske stater – erhvervet i nævnte rækkefølge. NATO var ligesom en form for adgangsbillet til EU. Bulgarien har været medlem af NATO siden 2004 og EU siden 2007.

Omkring den offentlige mening (meningsmålinger) vedrørende medlemskabet af nævnte internationale organisationer fremlagde Hristina en række grafer, der viste den bulgarske befolknings tilkendegivelser. Man var overvejende positive i relationen til begge organisationer. I relation til EU er bulgarerne i det store og hele mindre pessimistiske end den gennemsnitlige EU-borger, også selv om de giver udtryk for, at de hører til blandt dem, der føler sig dårligst tilfredse med deres levestandard.

Omkring førnævnte centrale emner gælder der vedrørende den russiske annektering af Krim-halvøen, at der hersker divergerende meninger. Raichev mener, at det var et uklogt træk, fordi Rusland tabte Ukraine som et broderland og i det lange løb kan føre til, at Ukraine ender med at blive en tro kopi af Polen. Chukov mener, at med annekteringen af Krim er hele Sortehavet nu under russisk kontrol. Minchev er af den opfattelse, at Putin og hans nærmeste er blevet spundet ind i deres egen propaganda, som går på at genetablere det russiske imperium. Minchev vil ikke føle sig spor overrasket, hvis russerne skulle finde på at se sig lune på de baltiske stater og Balkan. Han mener, at trækket med annekteringen af Krim er ekstremt farligt og kan have langvarige destabiliserende følger. Nikolov mener, at hele affæren skyldes amerikansk indblanding i Ukraine. For ham at se er Krim overordentlig vigtig for russerne, og ethvert forsøg på at fortrænge dem derfra vil være en høj-risiko affære, der vil kunne før til krig. Passy mener, at annekteringen af Krim er en udløber af, at vesten stiltiende har kigget på, mens Rusland har annekteret Abkhasien, Sydossetien og Georgien i 2008.

Affæren i Storbritannien med den forhenværende russiske spion, Sergei Skripal, er der mange opfattelser af. Raichev mener, at det mest af alt ligner et britisk propagandastunt. Der er efter hans opfattelse for mange usikre elementer i den britiske officielle forklaring. Minchev mener, at bulgarerne burde have taget parti for briterne og endda gået så langt som at udvise russiske diplomater. Nikolov mener, at hele affæren virker alt for amatøragtigt gennemført til, at det kan være udført af en efterretningstjeneste. Efter hans opfattelse er der mere, der peger indad, altså mod de russiske oligarker, der er blevet udvist fra Rusland, og som er villige til og har interesse i at beklikke Putin. Passy er af den opfattelse, at den, der umiddelbart har størst interesse i at gøre Skripal tavs er Putin.

Om Rusland efter Den kolde Krig mener Raichev, at den menige russer er brøstholden over, at man i Vesten anser Rusland som krigens tabere. Det var en russisk beslutning – som Gorbachov stod for – at man ikke ønskede at fortsætte det spændte forhold. Han mener, at da Warszawapagten blev opløst, skete det med

garantier om, at man fra Vestens side ville holde sig fra Østtyskland, de baltisk lande, Ukraine og Georgien. Vendingen i de vestlige lande skete med Bush-æraen. Og fra russisk side begyndte man at træde ind på den internationale arena med Putin. Chukov mener, at det, som man i Vesten kalder "den russiske fare", blot er et af Pentagons mange virkemidler. Minchev mener, at med Putins entré på den politiske arena blev de tidligere aspirationer om at danne en demokratisk føderation skrottet til fordel for genetablering af et egentligt russisk imperium. Der hersker ikke tvivl om, at ambitionerne herom er til stede, der er større tvivl om, hvorvidt man har ressourcerne til det. Han mener, at det ikke er noget problem at samle russerne omkring en trussel udefra. I andre samfund vil et fald i levestandard og nationaløkonomiske problemer give anledning til uro, men ikke i Rusland. Der er det omvendt; man opfatter den slags som eksterne sammensværgelser, som man er fælles om at svare igen på, så man kan beskytte Rusland og dets rolle som en stormagt. Passy mener at de økonomiske sanktioner, som Rusland er blevet pålagt af Vesten i forbindelse med balladen i Østukraine og Krim kun er med til at kitte det russiske samfund endnu mere sammen omkring Putin. Russerne ser ham som en stor leder, der tåler sammenligning med mange tidligere forbilleder så som Lenin, Stalin og Peter den Store. Russerne er tolerante, mener Passy, langt ud over hvad borgerne vil tolerere i vestlige lande, når det gælder mangel på midler og egentlig fattigdom.

Hvad angår konfrontationen mellem Rusland og Vesten udtaler Raichev, at den russiske økonomi er meget sårbar, og at det efter hans opfattelse er en fejltagelse, at man i Vesten ikke har lært at forstå russerne. Chukov er af den opfattelse, at USA anser Rusland som en form for buffer i forhold til Kina. Han mener, at USA i det spil kan finde på at lave en ny Yalta-aftale. Altså, sælge ud af de små stater i det postsovjetiske område i Østeuropa. Minchev er af den opfattelse, at den geopolitiske konkurrence er genopstået. Situationen ligner æraen i 1944 – 1956, blot er Rusland ikke ligeværdig og har ikke samme muligheder som Vesten. Nikolov anser situationen på den måde, at det er vanskeligt for de vestlige lande at sluge det forhold, at Rusland langsomt er ved at genrejse sig. Han mener, at Vesten grundlæggende er i vildrede med hensyn til energi-, forsvars- og handelspolitik i relation til Rusland. Nær sagt alle parter i Vesten har store interesser i Rusland og er ikke villige til at sætte dem i risiko.

Problemstillingen "krig eller ikke krig" er naturligvis et aspekt, der kun vanskeligt kan spås om. Her mener Raichev, at Vesten bør tage sig i agt for ikke at presse Ukraine til at forsøge at tage Krim tilbage, for det vil svare til at åbne Pandoras æske. Chukov ser pessimistisk på mulighederne for, at USA og Rusland kan komme

på en fornuftig talefod. Han mener, at verden bevæger sig mod en ny krig. Især er der mange områder i grænselandet til Rusland, hvor der kan opstå optøjer, især i de geografiske områder, hvor de gamle etniske problemer kan bryde ud i lys lue. Rusland burde forberede sig mere på "farvede revolutioner" i sine nabolande. Minchev mener, at selvom man blandt såvel pro-russiske som blandt pro-europæiske kommentatorer ikke anser det som sandsynligt, at der udbryder krig i Europa, så mener han, at det ikke helt kan udelukkes. Og han mener, at europæerne må fæste lid til, at USA igen vil intervenere, men det er ikke så sikkert efter, at Trump er kommet til magten. Hvis Rusland starter en konflikt med henblik på at "generobre" den østlige del af kontinentet, mener han, at det vil være tvivlsomt, om man kan stoppe den i tide. Nikolov mener, at hverken Rusland eller USA er rede til at gå i clinch med hinanden. Den russiske trussel er efter hans opfattelse blæst for højt op. Det russiske militærbudget er blot en tiendedel af NATO's. Han mener, at der mod gensidige forsikringer USA og Rusland imellem for eksempel vil være gode muligheder for en demilitarisering af Kaliningrad Oblast.

Hristina var, som antydet ovenfor inde på flere emner, som ikke er refereret her. Hristina er ikke russerforskrækket. De fremmødte 35 medlemmer af Københavns Kreds fik et anderledes indblik i, hvordan situationen kan opfattes. Men om det lykkedes Hristina at dæmpe de fremmødte medlemmers bekymring over, hvad Putin – og med ham den russiske ledelse – kan finde på, må stå hen i det uvisse.

Erling Flebbe

Cyberkrigsførelse

Chefen for Rådgivning og Standarder ved Center for Cybersikkerhed (CFCS) ***overingeniør Poul Thorlacius-Ussing*** gav den 8. november 2018 Københavns Kreds en orientering med emnet.

Som eksempel på cyberkrigsførelse omtalte Thorlacius-Ussing angrebet på Estland i 2007, hvor væsentlige samfundsfunktioner var sat ud af drift. Dette angreb aktiverede ikke § 5 (musketérparagraffen) i NATO, selv om Estland anmodede NATO om det. Der var et lignende angreb på Georgien nogle år senere, hvor vi så at cyberangrebene formodentligt var koordinerede med øvrige russiske militære operationer.

På NATO-topmødet i Warszawa i 2016 blev cyberkrigsførelse gjort til et domæne på linje med land-, sø- og luftkrigsførelse. Man kan således stille spørgsmålet: "Er vi i krig, når vi bliver angrebet i cyberspace?" Svaret er: "Måske ja – måske nej".

Overingeniør Poul Thorlacius-Ussing

Det er værd at notere sig, at cyber forgrener sig dybt ind i de kendte krigsdomæner. Thorlacius-Ussing bemærkede, at Danmark er et af verdens mest digitaliserede lande. Stort set alle har IT-udstyr. Vi er meget sårbare.

Det var i Helle Thorning Smiths regeringstid, man tog fat på at etablere CFCS. ”Regeringen vil med respekt for retssikkerheden og den personlige frihed styrke beskyttelsen mod cyberangreb”. Det blev placeret ved Forsvarets Efterretningstjeneste. I Storbritannien og Australien har man organiseret det næsten på samme måde.

CFCS’ hovedopgaver er:

- Levere efterretningsbaseret cybersikkerhed,
- Være nationalt kompetencecenter på cyberområdet,
- Varetage myndighedsopgaven som national it-sikkerhedsmyndighed,
- Myndighed for informationssikkerhed og beredskab i telesektoren (føre tilsyn med televirksomheder)

Det skal bemærkes, at CFCS ikke kan diktere men kun rådgive/anbefale overfor myndigheder

CFCS er *organiseret* på følgende måde:

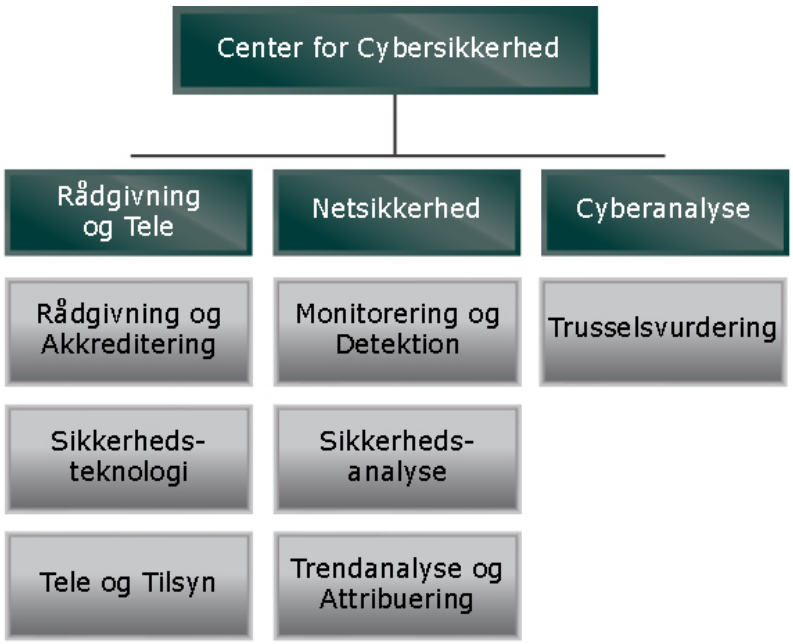

CFCS er *reguleret* på følgende måde:

Lov om Center for Cybersikkerhed vedtaget af Folketinget til ikrafttræden 1. juli 2014.

Forsvarsministeriets retningslinjer for behandling af data i og fra Center for Cybersikkerheds Netsikkerhedstjenesteste udsendt af Forsvarsministeren 1. juli 2014.

Loven er unik, idet CFCS kan gribe ind i meddelelseshemmeligheden uden retskendelse. Der er dog begrænsninger:

- Analyse af pakkedata kun ved begrundet mistanke om en sikkerhedshændelse
- Videregivelse af data til politiet kun ved begrundet mistanke om en sikkerhedshændelse
- Data skal slettes senest efter 13 måneder, dog efter 3 år, når de knytter sig til en sikkerhedshændelse

Deling af data fra myndigheder og virksomheder

CFCS kan udveksle data med FE efterretningsmæssige søjle, hvis de knytter sig til en sikkerhedshændelse, og det er nødvendigt for at understøtte et højt sikkerhedsniveau.

Deling af data fra Forsvaret

CFCS kan udveksle data med FE efterretningsmæssige søjle, hvis det har et specifikt formål og er nødvendigt for at understøtte et højt sikkerhedsniveau. Centret har et særligt tæt samarbejde med:

- Politiets Efterretningstjeneste
- Nationalt Cyber Crime Center (NC3)
- Digitaliseringsstyrelsen
- Moderniseringsstyrelsen
- Erhvervsstyrelsen
- Udenrigsministeriet
- To fora
    - Det Tværministerielle Kontaktforum
    - Det Strategiske Samarbejdsforum

Hvad er Computer Network Operations (CNO)?

CNO opdeles i tre:

- Computer Network Defence (CND)
- Computer Network Exploitation (CNE)
- Computer Network Attack (CNA)

Det er ikke muligt at gennemføre et CNA, hvis man ikke har lavet en CNE.

NATO vil fremover bruge betegnelsen Defensive Cyberspace Operations (DCO) i stedet for CND og Offensive Cyberspace Operations (OCO) i stedet for CNE og CNA.

CNO-kapacitet i Forsvaret

- Aftale på forsvarsområdet 2013 – 2017:

  ”… etablering og drift af en Computer Network Operations (CNO) kapacitet med henblik på at tilvejebringe en kapacitet, der kan gennemføre defensive og offensive militære operationer i cyberspace…

  ”… organisation og tilhørsforhold er i færd med at blive analyseret i en arbejdsgruppe … analysen forelægges forligskredsen i 2013”.

- Forsvarsministeriets ”Rapport omhandlende etablering af en Computer Network Operations-kapacitet inden for Forsvarsministeriets område”, december 2013.
- ”Projektplan for opbygning af militær CNO-kapacitet 2015-2018”, december 2014 (HEM)
- Fuld implementering indledt september 2016
- Bemanding af M-sektor indledt primo 2017

Levering af effekt – CND

- CND - Forsvar af it-systemer
- CND – Uddannelse og øvelser:
    - Uddannelse af enkeltpersoner og stabe
    - CND vil indgå i øvelser ved stabe og enheder
- CND – Militære operationer:
    - Planlægges i et samarbejde mellem forsvarschefens stab, den indsatte militære enhed og CND-kapaciteten ved FE
    - Udføres af CND-kapaciteten ved FE – herunder eventuelt udsendelse af eksperthold

CFCS trusselsvurdering:

Hovedvurdering af trusselsniveauer

Cyberspionage	**MEGET HØJ**
Cyberkriminalitet	**MEGET HØJ**
Cyberaktivisme	**MIDDEL**
Cyberterror	**LAV**

Cyberangreb for at styrke egen magtposition

FE bruger denne skala for sandsynlighed i analyser:

Usandsynligt | Mindre sandsynligt | Muligt | Sandsynligt | Meget sandsynligt

Trusselsniveauer

Forsvarets Efterretningstjeneste bruger følgende trusselsniveauer.

INGEN	Der er ingen indikationer på en trussel. Der er ikke erkendt kapacitet eller hensigt. Angreb/skadevoldende aktivitet er usandsynlig.
LAV	Der er en potentiel trussel. Der er en begrænset kapacitet og/eller hensigt. Angreb/skadevoldende aktivitet er mindre sandsynlig.
MIDDEL	Der er en generel trussel. Der er kapacitet og/eller hensigt og mulig planlægning. Angreb/skadevoldende aktivitet er mulig.
HØJ	Der er en erkendt trussel. Der er kapacitet, hensigt og planlægning. Angreb/skadevoldende aktivitet er sandsynlig.
MEGET HØJ	Der er en specifik trussel. Der er kapacitet, hensigt, planlægning og mulig iværksættelse. Angreb/skadevoldende aktivitet er meget sandsynlig.

Cyberspionage: MEGET HØJ

Flere lande har opbygget cyberkapaciteter, der udgør en enten aktiv eller potentiel trussel mod Danmark.

- Rusland

- Kina
- Iran
- Nordkorea

Der er i de seneste år dukket nye regionale aktører op i bl.a. Latinamerika, Mellemøsten, Sydasien og Sydøstasien.

Cyberkriminalitet: MEGET HØJ

Cyberkriminelle forsøger at stjæle eller afpresse med berigelse for øje. Typiske mål er finans- og sundhedssektorer. Eksempler på typer af angreb:

- Ransomwareangreb
- Malware injects, trojanere og mineware
- Målrettet afpresning, hack og læk, overbelastningsangreb
- Bedrageri, CEO-fraud.

Cyberaktivisme: MIDDEL

Ideologiske motiver. Cyberaktivister retter sjældent deres fokus mod danske myndigheder og virksomheder.

Typisk simple angreb:

- DDOS
- Defacement af hjemmesider og sociale medier
- Hack og læk.

Cyberterror: LAV

CFCS vurderer, at militante ekstremister har begrænsede evner og ressourcer til at udføre alvorlige cyberangreb. Der er derfor en lav trussel mod Danmark fra cyberangreb, hvor hensigten er at skabe samme effekt som mere konventionel terror, f.eks. cyberangreb, der forårsager fysisk skade på mennesker eller materiel eller skaber omfattende forstyrrelser af kritisk infrastruktur.

Cyberangreb for at styrke egen magtposition

Evnen til at kunne gennemføre cyberangreb kan ses som et potentielt magtmiddel. Det gælder bl.a. anvendelsen af destruktive cyberangreb, overbelastningsangreb og hack og læk af politisk følsomt materiale.
Hertil kommer evnen til cyberspionage, der i sig selv kan styrke det enkelte land på bekostning af andre.

Eksempler på angreb

- Afpresning af 3 (teleselskab)
- WannaCry
- NotPetya (bl.a. angreb på Mærsk)
- Spionageangreb med Udenrigsministeriet og Dansk Forsvar.

Det er vedtaget at forstærke indsatsen mod cybertrusler. Følgende er uddrag af Forsvarsforliget:

Indsatsen mod cybertrusler forstærkes gennem:

- Bedre beskyttelse mod avancerede cyberangreb, bl.a. ved yderligere udbredelse af det **teknisk avancerede sensornetværk** til myndigheder og virksomheder.
- Etablering af et **døgnbemandet nationalt cybersituationscenter** i CFCS, der skal medvirke til at skabe bedre overblik over truslerne.
- En væsentlig styrkelse af kapaciteten til at yde en **forebyggende og rådgivende** indsats i forhold til bl.a. samfundsvigtige offentlige institutioner og virksomheder, hvilket bl.a. skal ses i sammenhæng med den kommende nationale strategi for cyber- og informationssikkerhed.
- En udbygning af kapaciteter i Forsvarets Efterretningstjeneste i relation til forhold i udlandet af betydning for Danmarks og danske interesser, herunder også i forhold til **påvirkningsoperationer**.
- Deltagelse i "NATO Cooperative Cyber Defence **Center of Excellence**" i Tallinn, ligesom Danmark vil støtte "European Centre of Excellence for countering hybrid threats" i Helsinki.
- 10 mio. kr. i perioden til **forskning og uddannelse i cybersikkerhed**, som Center for Cybersikkerhed administrerer i samarbejde med relevante forskningsinstitutioner.

Poul Thorlacius-Ussing sluttede af med at nævne, "National strategi for cyber- og informationssikkerhed", som består af delstrategier for de vitale dele af samfundet. Disse strategier skal være færdige 1/1 2019.

Der blev stillet et spørgsmål om tilsyn med centret. Poul Thorlacius-Ussing svarede, at der eksisterer et tilsyn, Tilsynet med Efterretningstjenesterne (TET) som har en landsdommer som formand. Det fører tilsyn med FE og PET og rapporterer til Forsvarsministeren og Folketinget.

Erik Dreyer-Andersen

Formand: Oberstløjtnant Tonni Schumann, Ørnevænget 8, 4060 Kirke Såby
☎ 5186 1820- ✉: tonni.schumann@gmail.com
Forretningsfører: Premierløjtnant Holger Janns, Gammelgårdsvej 7, 4242 Boeslunde
☎ 5814 0624 - ✉: h.janns42@gmail.com
Kasserer: Premierløjtnant Søren Nør, Falkevej 22, 4261 Dalmose
☎ 2536 3574 - ✉: falk4261@gmail.com **Bank**: Reg.nr. 1551 Konto nr. 351171 3919

Kære medlemmer,

Så er året 2018 ved at være ”godt brugt”. Årets sidste arrangement var et virksomhedsbesøg ved *Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi* onsdag den 28. november. 14 medlemmer havde fundet vej til Politigården i Næstved, hvor vi blev modtaget af ***politikommissær Lars Aage Nielsen***. Lars bød på kaffe og kage (ikke citronmåne) og indledte sin orientering med at beskrive politikredsens organisation og placering rundt om i politikredsen, der geografisk dækker halvdelen af Sjælland samt Lolland og Falster, mere præcist Slagelse, Sorø, Fakse, Næstved, Vordingborg, Guldborgsund og Lolland kommuner.

SYDSJÆLLANDS OG LOLLAND-FALSTERS POLITI

Politikommissær Lars Aage Nielsen

Herefter gennemgik han kredsens opgaver og samarbejdet med de øvrige totalforsvarskomponenter, herunder Forsvaret med Hjemmeværnet, det statslige og kommunale beredskab samt kommunerne i politikredsens AOR (ansvarsområde). Lars var meget levende og ærlig i sin beskrivelse af de udfordringer politiet møder i sin hverdag med alt lige fra bortløbne katte og hunde til rocker- og banderelateret kriminalitet og opgaven med grænsekontrol ved ”den blå grænse” (læs Rødbyhavn og Gedser færgehavne). Han kom herunder ind på den række af

hændelser i 2015, bl.a. terrorhændelsen ved Krudttønden i København den 15. februar og den massive strøm af flygtninge og migranter, der kom til Danmark fra søndag den 6. september, der ændrede politiets dagligdag og bød på en række nye opgaver og udfordringer. I dag belastes politiet fortsat med opgaver, der relaterer sig til de ovennævnte hændelser.

Til sidst orienterede Lars om status på to store anlægsprojekter i politikredsen, nemlig bygning af den nye Storstrømsbro, der skal stå færdig i 2024 og Femern Bælt-tunnellen, der tidligst er færdig i 2028. Politiet har været meget involveret i beskrivelse af sikkerhedskravene til begge projekter, og Lars havde deltaget i en række workshops, der skulle afdække alle mulige og umulige hændelser – lige fra demonstrationer i tunnelen til meteornedslag ved tunnelindgangene – og han beskrev levende med ord og billeder, hvordan disse scenarier var blevet "gennemspillet" for at afdække sikkerhedskrav og evakueringsbehov m.m. i forbindelse med begge byggerier.

Kaffe og kage skal der til (fotos: Tonni Schumann)

Besøget sluttede af med en fremvisning af politigårdens alarmcentral og KSN, hvor alle opkald fra borgere på 114 blev modtaget. Alt i alt en spændende aften med stor spørgelyst og engagement. Tak til alle der deltog.

Bestyrelsen har 5. december afholdt bestyrelsesmøde hos Søren Nør, hvor vi har evalueret 2018 og kigget på aktiviteter for første halvår 2019, der indledes med vores generalforsamling **onsdag den 6. marts 2019 på Skovsøgård.**

Holger Janns er i gang med at få fastlagt datoer for vores skydninger på Bredetved i 2019 – herom senere, når datoerne er "nikket af".

Tilbage er kun at sige tak til hver enkelt af jer for udvist interesse og opbakning til kredsens arrangementer i 2018 og ønske jer alle og jeres familier en rigtig Glædelig Jul samt et godt og aktivt Nytår. Vel mødt til arrangementerne i 2019.

Mange Jule- og Nytårshilsener
Tonni Schumann

FYNS KREDS

Formand: Major Leif Mosegaard, Roersvej 11.3.th, 5000 Odense C
☎ 2143 3792 - 🖱: leifmosegaard@hotmail.com
Forretningsfører: Kaptajnløjtnant Lars Falkenberg, Vestergade 2, 5540 Ullerslev
☎ 6535 1042 📱 4044 8560 - 🖱: larsf42@hotmail.com. Bank: Reg.nr. 5875 Konto nr. 6887 860 228

DØDSFALD

Det er med stor sorg, at Fyns Kreds har fået meddelelse om, at

løjtnant Poul Nielsen

er afgået ved døden den 16. oktober 2018, efter længere tids sygdom. Poul Nielsen blev 94 år, og han har levet et langt, og umådeligt rigt liv.

Poul Nielsen blev kendt som selvstændig tekstilhandler i sin hjemby, Odense. Ved militæret havde han rang af løjtnant, og han blev uddannet ved Kornet-

og løjtnantsskolen på Kronborg. Men Poul skulle hjem til Odense og overtage sin fars forretning. Hans karriere i tekstilbranchen sluttede først i 2000.

Han fik dog nogle hårde oplevelser, som skulle præge ham hele livet. Under 2. Verdenskrig blev han afhentet af Gestapo i barndomshjemmet på Bernstorffsvej i Odense. Poul var dengang bare 18 år gammel, og hans ”forseelse” var at have omdelt tyskerfjendtlige flyveblade, ”Frit Danmark” og ”Faklen”. Det førte til internering. Først på Husmandsskolen i Tarup, senere i Vestre Fængsel i København og Horserødlejren. Det værste var, at det også førte til et 18 måneders ophold i KZ-lejren Sachsenhausen ved Berlin. Her fik han lært om livet på godt og ondt. Dels ved at se vold og terror, men Poul fik også troen på det gode i mennesket. Det oplevede han i samværet med sine medfanger.

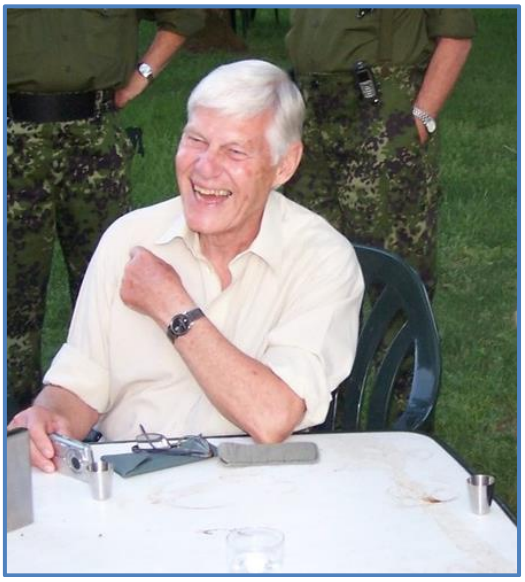

Løjtnant Poul Nielsen

Gennem mange år blev han en efterspurgt foredragsholder. Poul havde særlige evner for at formidle og sætte ord på sit KZ-ophold. Personligt oplevede jeg i 2012 et foredrag, som han holdt for 100 elever på Tommerup Efterskole. Poul Nielsen: ”Jeg var på samme alder som jer, da jeg mistede mit navn, og blev fange nummer 73085”.

I 2015 udgav Poul en bog, i samarbejde med Odense Universitetsforlag. Titlen var: ”***Kun et nummer***. 18 måneder i KZ Sachsenhausen”.

Poul Nielsen var en engageret foreningsmand og var et skattet medlem af Sct. Georgsgildet, FOUAT, FBF og Reserveofficersforeningen. Forsvarets Befalingsmandsforening (FBF), nåede Poul Nielsen at være medlem af i 64 år - 1950-2014, hvor foreningen lukkede. I dette regi blev han medstifter af de legendariske 4-nationersstævner, konkurrencer i militærdiscipliner mellem officerer og befalingsmænd fra Danmark, Norge, Sverige og Tyskland. Han deltog også i de norske vintermarcher på ski. Poul Nielsen fik mange officersvenner i de lande, hvor han

deltog i 4-nationers stævnerne. Det definitivt sidste stævne blev holdt i Helsingborg i 2014. Og Poul var med til både at lukke og slukke.

Ved bisættelsen den 27. oktober 2018 i Thomas Kingos Kirke i Odense sagde *sognepræst Eva Tøjner Götke* blandt andet følgende: ”Poul Nielsen var en mand af en ”særlig støbning”. Han var kendt for sit altid smittende humør, og han elskede at være i selskab med andre. Han fik det lyse sind som en nådegave. Og han forstod at se og føle glæden ved livet. Poul var præget af en ægte spejderånd og forblev optimist lige til det sidste. Han dømte aldrig mennesker ud fra, hvad hans øjne så. Pouls lange liv var i sig selv livets sejr over døden!”

Vore tanker går til hans enke, Linda Marie Nielsen, og hans familie. Æret være hans minde.

Palle Christiansen

Sprogofficer med arabisk som speciale

Fyns Kreds var inviteret med da *Fyns Militærhistoriske Museum* holdt foredrag på Dannevirke. ***Kaptajn Christian Aziz*** kom og fortalte om sine oplevelser som sprogofficer, blandt andet i Adenbugten.

I Danmark findes der cirka 250 sprogofficerer, og de har indgående sprog- og kulturkendskab til de lande, hvor dansk militær deltager i missioner. De har blandt andet til opgave at formidle kontakten mellem militærfolk, militære myndigheder og lokalbefolkningen, for eksempel i Irak og Afghanistan. De har status som reserveofficerer, og de udfører tolkeopgaver. Det er et meget hårdt arbejde at være sprogofficer.

Det var et meget interessant foredrag, kaptajn Christian Aziz gav os om sit arbejde, men også om hans specielle oplevelser som sprogofficer.

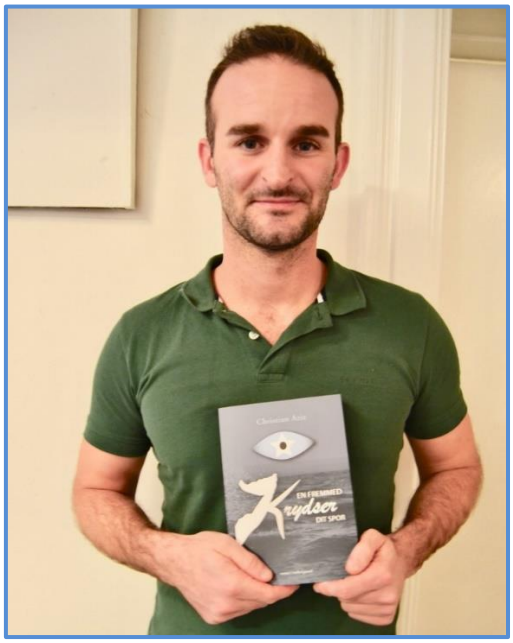

Kaptajn Christian Aziz

Kaptajn, sprogofficer Christian Aziz, hvis speciale er arabisk, har sit efternavn på grund af, at hans far er koptisk kristen egypter, mens hans mor er dansk. Han fik særlig smag for at sejle efter at have været på en jordomsejling med "Svendborg Mærsk". Måske derfor stævnede han ud med "*Absalon*" i 2008 til en mission i Adenbugten, hvor han var med til at fange pirater. Det medførte, at han blev forfatter og foredragsholder i 2016, og han udgav bogen om sine oplevelser i piratbugten *"En fremmed krydser sit spor".* Af andre missioner, Christian har deltaget i, var med Røde Kors 2009-2013 og i Afghanistan i 2012.

På piratjagt ved Afrikas Horn

Kaptajn Aziz fik særligt store oplevelser med i bagagen, da han sejlede med flådens skib "*Absalon"* til Afrikas Horn ved Adenbugten. Skibet havde en besætning på 100 mand. Foruden at skulle deltage i piratjagten, havde "*Absalon"* en ekstra opgave som flagskib og leder af Task Force i området. Med ombord var også medlemmer af Søværnets Taktiske Stab samt Frømænd og Militærpoliti.

At bekæmpe pirater er i sig selv en kompleks opgave. Men da *"Absalon"* i 2008 også blev nødt til at internere en flok pirater om bord, rakte manualerne ikke længere! Der skulle improviseres nogle celler på dækket, indrammet med nogle containere. Samtidig skulle de internerede behandles med håndfasthed uden unødvendig brug af vold. Rent juridisk opholdt de sig på "dansk grund". Danmark kunne risikere at "hænge på dem", og at skulle tage dem med hjem. Ved en såkaldt *"Silent Night Operation"* blev piraterne derfor sat i land i Somalia. Det kunne herefter ved hjælp af fingeraftryk konstateres, at flere pirater kunne blive fanget op til 3 gange! Bare det at lade dem gå og vide, at de måske kom igen, var en frustrerende oplevelse.

Måske verdens mest fejlslagne land

Pirat-uvæsenet i Adenbugten udviklede sig, fordi fattige, somaliske tunfiskere ønskede at beskytte deres fiskepladser ved de travle sejlruter for at kunne tjene til dagen og vejen. Derfor blev de mere og mere desperate, og det udviklede sig til pirateri.

Somaliere ser almindeligvis ikke sig selv som borgere i Somalia, men mere som medlemmer af en stamme eller klan. Måske er Somalia verdens mest fejlslagne land, fattigt og tilbagestående og hærget af tørke og hungersnød. Over 50% af indbyggerne er født efter 1992. De har levet hele deres unge liv, hvor de hele tiden har set krig og elendighed som "normale" begivenheder. Og de fleste lever som pastorale nomader uden fast bopæl. Desuden er Somalia faktisk inddelt i 3 enklaver, som ikke kan enes. Mod nord Somaliland, i midten det tidligere Britiske Somalia, og mod syd, koncentreret om hovedstaden Mogadishu, det gamle Franske Somaliland.

Nutidig status: Siden 2015 har der ikke været piratkapringer af vestlige skibe. Vi må håbe, at freden i Adenbugten er permanent!

Palle Christiansen

SYDJYSKE KREDS

Formand: Oberstløjtnant Hans Vedholm, Præstegårdsvej 45, 8320 Mårslet
☎ 2010 2911 - hans.vedholm@gmail.com
Forretningsfører: Major Ole E. von Holck, Granbakken 15, Taulov, 7000 Fredericia.
☎ 7556 2992 - : oevonholck@gmail.com
Kasserer: Major Knud Fabricius, Skramsøvej 8, Skramsømølle, 8400 Ebeltoft
Tlf. 8636 3007 – Mail: skovsilv@gmail.com – Foreningskonto: Reg.nr.: 9570 Konto: 0011854036

Kommende arrangementer

Ordinær generalforsamling 2019 afholdes **onsdag den 6. marts 2019** på Den Gamle Grænsekro, Koldingvej 51, 6070 Christiansfeld. Indkaldelse med dagsorden udsendes direkte til medlemmerne. Som besluttet under tidligere generalforsamlinger skal forslag til behandling på generalforsamlingen være bestyrelsen i hænde senest onsdag den 20. februar 2019.

Under generalforsamlingen er det planen, at deltagernes damer skal besøge "Genforeningsmuseet" på den modsatte side af Koldingvej.

Kredsstyrelsen har gjort sig den overvejelse, at også vi, der er "… udenfor aktiv tjeneste," har medindflydelse, hvis vi stemmer ved Europaparlamentsvalget søndag den 26. maj 2019. Derfor vil ***oberst Keller Nielsen*** efter frokost give et indlæg som oplæg til en efterfølgende debat. Han vil her inddrage Danmark, EU og Europa i øvrigt i relation til den globale sikkerhedssituation. Indlægget skal ses i den sammenhæng, at Europa og EU kommer til at spille en mere fremtrædende rolle, end vi har set hidtil. Og at Danmark i den forbindelse naturligvis er i et interessant dilemma på grund af vores forbehold.

For deltagelse i frokost m.v. må der påregnes en kuvertpris på kr. 250.

Med disse ord takker bestyrelsen for et godt år 2018 og ønsker medlemmerne en Glædelig Jul og et Godt Nytår.

NORDJYSKE KREDS

Formand: Flyverløjtnant Franz Strehle, Hasserisgade 36, 9000 Aalborg
☎ 9812 6328 - : franzstrehle@yahoo.dk
Forretningsfører: Kaptajn Jørgen Østergaard, J. Berthelsensvej 17 B, 9000 Nørresundby
☎ 2073 7477 - : iofjol@gmail.com

Mindehøjtidelighed Aalestrup Kirkegård

Allehelgensdag, den 3. november, var vi med familie inviteret til Aalestrup for 41. gang for at mindes og ære de faldne, allierede flyvere, der mistede livet under 2. verdenskrig. På Aalestrup Kirkegård ligger 14 allierede flyvere begravet. Vi mødtes kl. 11:45 ved Aalestrup Kirke. Kl. 12:00 førte *kaptajn Jørgen Østergaard* og *KA Kurt Verner Olesen* FOUAT's fane ind og *menighedsrådsmedlem Per Bisgaard* bød velkommen til de fremmødte.

Efter velkomsten nedlagde *formanden for Den Polske Forening, Jadwiga Jonsdattir,* en krans efterfulgt af *Franz Strehle*, som nedlagde en krans fra FOUAT og

Knud Gert Sørensen, som nedlagde en krans fra menighedsrådet i Aalestrup. Herefter inviterede Per Bisgaard på menighedsrådets vegne forsamlingen til et traktement i menighedshuset.

Fra sammenkomsten i Menighedshuset

En nat i august 1944

Natten mellem den 29. og 30. august 1944 fløj næsten 600 RAF-fly ind over Danmark på vej til Königsberg og Stettin. Under indflyvningen over Jylland blev formationerne til Stettin angrebet af tyske natjagere. I alt blev mindst 10 britiske bombefly skudt ned over Danmark den nat. Ved midnatstid styrtede et brændende Lancaster fly ned lige syd for Aalestrup. Det eksploderede i nedslaget. Hele besætningen på syv mand blev dræbt:
F/O H E Allmann,
Sgt. E R Atkinson,
Sgt. D W H Davey,
Sgt. A E Hall,
F/O J Leadbeater,
F/Lt. D H Sumsion,
F/Sgt. J M Turachek.
De er senere begravet på Aalestrup Kirkegård.

Et brag rystede hele gården

På Aalestrupegnen som så mange andre steder lyttede befolkningen spændt og spejdede op i mørket. Pludselig flammede et ildskær over nattehimlen, og en kæmpesilhuet tegnede sig i månelyset i et hvirvlende fald. Et brag lød, da maskinen, Lancaster B.I LM184 fra RAF 90 Squadron, ramte jorden og lysbomber i store mængder eksploderede, så det blev lyst som den klare dag. Samtidig med at maskinen brændte op, eksploderede dens ammunition med skarpe smæld, men heldigvis eksploderede dens bomber ikke.

Mindehøjtideligheden på Aalestrup kirkegård

”Jeg glemmer ikke den nat”, fortæller gårdejer Martin Husums hustru, fru Sigrid Husum, Langagergård, på hvis mark den brændende bombemaskine styrtede ned ca. 1. kilometer syd for Aalestrup by. ”Vi havde haft travlt med høsten og var lige gået i seng. Med et flængedes luften af et tordenlignende brag, og en stor part af vinduerne i stuehusets ene side blev blæst itu ved lufttrykket. Styrtet skete et par hundrede meter fra gården i en kartoffelmark, og fra politiet i Hobro fik vi ordre til at forlade gården. I nattens mulm og mørke måtte jeg af sted til bekendte i Aalestrup med mine børn; den mindste lå i barnevognen”.

Det viste sig senere, at samtlige syv besætningsmedlemmer lå som omkomne i vraget. Ligene af de seks flyvere var stærkt forkullede; den syvende, formentlig piloten, sad i resterne af kabinen med knust hoved.

Logbogen kom til England

”De tyske soldater, der faktiske var bange som harer, forlangte, at også jeg skulle forlade gården”, siger Martin Husum. ”Jeg nægtede det, for mine kreaturer og svin skulle passes. Næste formiddag listede jeg over til vraget, hvor det sværmede med tyske soldater, og et sted fik jeg øje på en læderbetrukket bog, hvis kanter var svedne. I et ubevogtet øjeblik fik jeg bogen listet op under jakken, uden at nogen så det, og det viste sig at være maskinens logbog. Desuden var vi så heldige at finde et identifikationsmærke.

”Jeg gemte tingene et stykke tid. Men så blev vi af gode grunde bange for en tysk husundersøgelse, hvorfor førstelærer E. Kristensen, Aalestrup fik bogen. I første omgang blev den gemt i et bistade, men siden blev den via modstandsbevægelsen sendt til England. Nogle måneder senere kom der meddelelse fra RAF, der fortalte, at maskinen var en Lancaster fra 90. Squadron Bomber

Command, og der var oplysning om navnene på de syv besætningsmedlemmer, seks englændere og en tjekkoslovak.

Et stykke fra gården var der faldet en bombe af størrelse som en almindelig ajletønde. Den turde tyskerne ikke gå til, men sendte bud efter et dansk minørhold fra Aalborg, som kom og demonterede bomben. Tyskerne læssede den derpå på en bil, og den blev anbragt midt i gården. Jeg vil ærligt indrømme, at jeg skulede fælt til bæstet, når jeg skulle forbi den på vej til mine dyr. Heldigvis blev den i løbet af få dage fjernet".

Listede hen og lagde blomster.

Den 31. august fik sognepræst O. Gammeltoft-Hansen besøg af en tysk officer, der forlangte gravplads til de omkomme. Det blev hurtig bestemt, at man ville give de døde den smukkeste gravplads på kirkegården. Præsten og menighedsrådet forventede, at tyskerne ville protestere og forlange en grav på en mindre fremtrædende plads i et hjørne af kirkegården langt fra kirken. Mærkværdigvis gjorde de det ikke.

Tyskernes tilbud om at grave graven blev afslået, og kirkens egen graver gik i gang med arbejdet. En times tid senere kom der kontraordre. Ligene skulle føres til Frederikshavn og begraves der, men næppe havde graveren kastet den påbegyndte grav til igen, før der kom ordre om, at alt skulle være færdigt næste morgen. Tre mand måtte til at grave, og de afsluttede arbejdet ved midnatstid. En feltpræst havde samme eftermiddag holdt gudstjeneste i kirken, og han fortalte pastor Gammeltoft-Hansen, at han og ikke sognepræsten skulle forrette begravelsen. Gammeltoft-Hansen udtrykte ønske om som stedets præst at være til stede, hvilket tyskerne gik ind på. En times tid efter kom der besked fra den tyske kommandant, at ingen danske måtte overvære højtideligheden, heller ikke præsten.

Om aftenen fandt der på nedstyrtningsstedet en højtidelighed sted, hvor en evangelisk og en katolsk præst medvirkede. Fru Sigrid Husum listede hen og lagde blomster på de dødes kister, og ingen sagde noget hertil. Næste morgen kl. 5 blev alle begravet på kirkegården uden gejstlig medvirken.

Da underretning om den natlige begravelse næste morgen nåede ud til borgerne i Aalestrup, gled alle flag på halv stang. Beboerne var forment adgang til jordefærden, men nu ville de vise de døde den sidste ære ved flagning, Den tyske kommandant blev rasende. Han betegnede den danske gestus som en gemenhed, som han nok skulle huske Aalestrup for. På politiets foranledning blev flagene taget ned, idet tyskerne truede med arrestation og straffe, hvis ordren ikke blev

efterkommet.

Lancaster nedskudt over Louns Bredning

Få minutter efter at Lancaster LM184 var blevet skudt i brand, blev den næste Lancaster nedskudt. Det var Lancaster B.I PA163 (BH) fra No. 300 Squadron på vej til Stettin, der over Louns Bredning omkring klokken 23:30 blev angrebet af en tysk natjager, som angreb nedefra. Lancasteren eksploderede i luften og styrtede brændende ned i Louns Bredning.

Seks besætningsmedlemmer blev dræbt:
F/Sgt. W. Cent,
F/Sgt. Z. Kardasiewicz,
F/Sgt. J. Madracki,
F/O M. W. Pretkiewicz,
F/Sgt. J. J. Rutkiewicz og
F/Sgt. J. Stolowski
De er senere begravet på Aalestrup Kirkegård.

Lancasterens pilot, den 28 årige W. P. Wasik, blev kastet ud af Lancasteren ved eksplosionen og havde åndsnærværelse nok til at trække i snoren til faldskærmen på vej ned. Han landede mere eller mindre bevidstløs i vandet. Wasik svømmede i land og fik kontakt til den danske modstandsbevægelse, der skaffede ham til Sverige.

F/O Norman Joseph Evans

Den 4. oktober 1944 dræbtes F/O Norman Joseph Evans, som var pilot på RAF 44 Sqdn. Lancaster III PB235. Denne Lancaster nærmede sig den danske vestkyst fra Nordsøen. Den blev imidlertid spottet på den tyske radar, og kl. 20:00 blev en tysk JU 88 natjager sendt op. Den fandt Lancaster III PB235 og fulgte den mod sydøst og ind over Jylland nær Hansted. Den angreb Lancasteren, som brød i brand, men forsatte mod sydøst.

Fem faldskærme, hvoraf der var ild i de tre, foldede sig ud, før flyet i nærheden af Grettrup Strand kl. 20:35 dykkede lodret ned i Risgård Bredning og eksploderede lige før den ramte vandet. Af den syv mands besætning overlevede to, som begge blev taget af tyskerne.

Den 8. maj 1945 blev **Pilot Norman J. Evans** fundet af en fisker i vandet nær vraget af PB235 og bragt til kapellet ved Lovns kirke. Den 8. juni 1945 blev han begravet på Aalestrup kirkegård.

Preben Bro

Sikkerhedspolitisk møde i specielle omgivelser

Torsdag aften den 29. november 2018 var Nr. Uttrup Kaserne rammen omkring et spændende sikkerhedspolitisk møde, hvori deltog ***forsvarsminister Claus Hjort Frederiksen***, **garnisonskommandant, *oberst Jes Møller Nielsen*** og ***USA-ekspert Mads Fuglede, MF(V)*.** Alene de fysiske rammer for mødet, der afholdtes i et garageanlæg indeholdende de nyeste pansrede køretøjer, satte den rette stemning for mødet.

Oberst Jes Møller Nielsen tog udgangspunkt i det nuværende forsvarsforlig, der afveg fra tidligere forlig, idet dette er et rammeforlig. Princippet i dette gav en række muligheder for at agere optimalt indenfor den økonomiske ramme. Der blev også fremhævet samarbejdet med det omkringliggende samfund. Der blev ikke lagt skjul på, at der i perioder blev trukket hårdt på personellet. Obersten ser frem til, at der nu kan oprettes brigader.

"Panelbordet" med forsvarsministeren, garnisonskommandanten og folketingsmedlemmet

Forsvarsminister Claus Hjort Frederiksen redegjorde for den sikkerhedspolitiske situation, som den ser ud i dag. Situationen med Ruslands annektering af Krimhalvøen i 2014 og den seneste episode med opbringning af tre Ukrainske flådefartøjer gør, at der har været god grund til at hæve forsvarsbudgettet med kr. 4,5 milliarder. Dette giver bl.a. mulighed for at hæve styrken med 1.000 mand. Forsvarsministeren nævnte en række yderligere forhold, der begrunder, at det fortsat er nødvendigt at have et troværdigt forsvar, men at dette skal ses som en del af del samlede NATO-forsvar, som Danmark fortsat skal være en del af.

Folketingsmedlem Mads Fuglede, der er USA-ekspert og TV-kommentator, holdt et tankevækkende indlæg omkring USA's baggrund for at have holdt et

sikkerhedsnet under de vestlige demokratier. Han udtrykte usikkerhed omkring USA's rolle og holdning fremover. Dette gjaldt ikke mindst USA's fremtidige holdning til NATO.

Aksel C. Nielsen
Kaptajn

Glögg og æbleskiver

Nu hvor vi ikke har spillet bowling med tilhørende julefrokost, vil jeg gerne se jer med ledsager,

torsdag den 13. december kl. 14:00

her i Hasserisgade 36, 9000 Aalborg. Tilmelding senest den 11. december på 9812 6328 eller mobil 4091 5588.

Franz Strehle

Invitation til mindehøjtidelighed lørdag den 5. januar 2019

Til alle. Til ære for USAAF flyver 2/Lt. Robert Kenning, der mistede livet over Danmark mellem Næsborg og Brøndum den 5. januar 1944, inviterer vi alle medlemmer gerne med ledsager på 75 årsdagen for hans nedskydning, den 5. januar 2019 til mindegudstjeneste, kl. 13:00 i Næsborg Kirke, Haugårdsvej, 9670 Løgstør. S*ognepræst Torben Haahr* forretter den kirkelige handling.

Derefter til mindestenen ved nedstyrtningsstedet 1 km mod syd ad Næsborgvej til kransenedlægning. Når kransenedlægningen er færdig, kører vi til mindekomsammen og eftermiddagskaffe i ”Byens Hus”, Østergade 5, 9670 Løgstør, hvor jeg håber, at de, der har lyst, fortæller noget om hændelsen.

Fra mindehøjtideligheden for Robert Kennings 100-års fødselsdag

Vi fejrede Robert Kennings 100-års fødselsdag, ved at lægge en blomst ved mindestenen, hvor han blev skudt ned af en tysk jager den 5. januar 1944, efter at havde været på en escort mission for amerikanske bombefly til Kiel.

Militær Nytårsgudstjeneste 2019

Budolfi Kirke og Hjemmeværnet byder det nye år velkommen med en særlig velkomst, hvor de vil vise, at de samtidig fastholder en god tradition ved at invitere til Militær Nytårsgudstjeneste i Budolfi Kirke, den **10. januar 2019 kl. 19:30**. Gæsteprædikant er *Chefen for Hjemmeværnet, generalmajor Jens Garly*. Musik ved *Air Transport Wing Aalborg Brass Band.*

I lighed med tidligere år er alle velkomne i Budolfi Kirkes krypt efter gudstjenesten, hvor Hjemmeværnet er vært ved kaffe. Det er bedre at sidde på kroen og tænke på kirken, end at sidde i kirken og tænke på kroen, så vi mødes som sædvanlig på Duus Vinstue ca. kl. 18:30.

Franz Strehle

Boganmeldelse

En decemberdag i 1943 fløj en af Tysklands mest erfarne jagerpiloter ind mod en firemotores B-17 Flyvende Fæstning. Men jagerpiloten skød ikke det amerikanske fly ned – tværtimod hjalp han det forbi luftværnsstillingerne nordvest for Bremen.

Adam Makos har gennem flere år interviewet den tyske pilot og besætningsmedlemmer fra det amerikanske bombefly. Det er blevet til denne autentiske fortælling skrevet som en roman. Vi får ikke bare fortællingen om det usandsynlige møde i luften, men om begge piloters liv og oplevelser under krigen. Og til sidst om deres kamp for at finde hinanden mange år efter.

Franz Strehle

Indlevering af artikler til og udsendelse af MEDDELELSER		
	DEADLINE	UDSENDELSE
MEDDELELSER Nr. 224 (Marts-april 2019)	01 FEB 2019	15 FEB 2019
MEDDELELSER Nr. 225 (Maj-juni 2019)	01 APR 2019	15 APR 2019
MEDDELELSER Nr. 226 (Juli-august 2019)	01 JUN 2019	15 JUN 2019
MEDDELELSER Nr. 227 (September-oktober 2019)	01 AUG 2018	15 AUG 2018

OVERBLIK – FOUAT'S KALENDER

Detaljerede oplysninger om arrangementerne kan evt. tilgå direkte.

Hvad	Hvem	Hvor	Hvornår
Julefrokost	Fyn	Dannevirke	07 DEC 2018 – 13:00
Stiftelsesfest	København	Kastellet	13 DEC 2018 – 12:00
Julefrokost	Nordjyske	Hasserisgade 36, Aaborg	13 DEC 2018 – 14:00
Mindegudstjeneste	Nordjyske	Næsborg Kirke	05 JAN 2019 – 13:00
Nytårsgudstjeneste	Folk & Sikkerhed	Kastelskirken, København	05 JAN 2019 – 13:30
Foredrag	København	Kastellet	10 JAN 2019 – 19:00
Nytårsgudstjeneste	Nordjyske	Budolfi Kirke, Aalborg	10 JAN 2019 – 19:30
Foredrag	København	Kastellet	24 JAN 2019 – 19:00
Foredrag	København	Kastellet	14 FEB 2019 – 19:00
Generalforsamling	København	Kastellet	21 FEB 2019 – 19:00
Generalforsamling	Midt- og Vestsjælland	Skovsøgård	06 MAR 2019 -
Generalforsamling	Sydjyske	Christiansfeld, Grænsekroen	06 MAR 2019 -
Foredrag	København	Kastellet	14 MAR 2019 – 19:00
Klipfiskfrokost	København	Kastellet	21 MAR 2019 – 12:00
Foredrag	København	Kastellet	10 OKT 2019 – 19:00
Foredrag	København	Kastellet	24 OKT 2019 – 19:00
Foredrag	København	Kastellet	07 NOV 2019 – 19:00
Foredrag	København	Kastellet	21 NOV 2019 – 19:00
Stiftelsesfest	København	Kastellet	12 DEC 2019 – 12:00

Redaktionen afsluttet den 4. december 2018